

TUREN GÅR TIL

BUDAPEST

Det er oktober 2016. Journalisterne på det venstreorienterede dagblad Nepszabadsag møder som sædvanligvis ind på redaktionen, men dørene er låst. Deres nøglekort bliver afvist. De kan ikke komme ind i bygningen. Uden yderligere varsel er en af Ungarns største og mest betydningsfulde aviser blevet lukket hen over natten. Den officielle forklaring er finansielle problemer, men efterfølgende undersøgelser peger på, at det har været politisk motiveret. I november samme år bliver Mediaworks, Ungarns største udgiver, solgt til en virksomhed med tætte forbindelse til regeringspartiet Fidesz, og som er under kontrol af Viktor Orbans nærmeste rådgiver.

Viktor Orban har siden sit genvalg i 2010 strammet grebet om den frie presse, og det er den virkelighed, som den ungarske presse må navigere i nu. Reporters Without Borders placerer Ungarn på en 71. plads af lande med pressefrihed i verden.

Forestil jer, at Politikens journalister en dag møder ind og bliver afvist ved døren. Usandsynligt, måske. Men det er virkelighed i Ungarn. Det ville vi prøve at forstå.

Torsdag - rejsedag

Vi er i alt 20 praktikanter, som sammen tog afsted til Budapest torsdag efter fyraften. Vi skyllede den værste rejsefeber ned med overbetalt halvliters Tuborg fra lufthavnskiosken og havde ellers en ukompliceret tur til vores hotel. Vi ankom sent, og vi tog den med ro for at være friske til et langt program fredag.

Fredag - Ungarns Avis

Tidligt op, organiseret morgenbuffet, lun ungarsk efterårsvind og så ellers afsted mod et kontorfællesskab en halv times gang fra hotellet. Her møder vi Lasse Skytt, som vi har hyret ind som vores lokale fixer. Han arbejder selv som freelance-journalist i Ungarn, og lægger dagen ud med et tegne et billede af den politiske situation i landet, journalistikkens forudsætninger og om hans levebrød.

Direkt36 – kritisk graverjournalistik

Umiddelbart efter får vi besøg af Blanka Zöldi, som er journalist på Direkt36. De er små, de er få og der laver seriøs graverjournalistik. De laver meget få produktioner hver måned, men samarbejder med større medier, når produkterne er færdige. Der er understøttet af crowdfunding og privat støtte-medlemskab. Det dækker blandt andet lønomkostninger, som til gengæld kun er ca. 700 euro om måneden for en journalist i Ungarn – dvs. godt en tredjedel af en dansk journalistpraktikants. Senest har de afsløret, hvordan EU støttemidler er blevet kanaliseret direkte ned i lommerne på Viktor Orbans svigersøn.

Lasse Skytt fortæller om Ungarn

Blanka Zöldi fra det undersøgende medie Direkt36

Chefredaktøren til venstre, og det lille kontor-fællesskab, hvor Direkt36 hver dag arbejder

Magyar Hírlap – regeringsvenligt dagblad

Efter turen hos Direkt36 tog Lasse Skytt os med på et lokalt spisested. Da depoterne var fyldt op, rykkede vi til dagens næste besøg, dagbladet Magyar Hírlap. Direkte oversat betyder det Ungarns Avis. Her blev vi vist rundt af udlandsredaktøren Mariann Öry, som fortalte om bladet, der nu har et grundsyn, der stemmer overens med Viktor Orbans Fidesz. Men sådan har det ikke altid været. Før i tiden var det et mere venstreorienteret blad, men en ny køber omlagde dagbladet, hvilket rejste nogle interessante spørgsmål om, hvordan sådan en transformation konkret foregår. Langt de fleste daværende journalister sagde op, og nye blev ansat, fortalte Mariann Öry.

Mariann Öry kunne ikke genkende billedet af, at den ungarske pressefrihed var truet, og slog fast, at de trods det konservative grundsyn var et uafhængigt dagblad. Hun erkendte dog, at det ville være godt for den ungarske presse, hvis der blev givet mere offentlige støtte, der gjorde medierne mindre økonomisk afhængige for troværdighedens skyld.

Mariann Öry fik sved på panden, og det var ikke kun fordi, at der var 40 grader i det lokale, vi sad, men fordi et ualmindeligt kritisk og veloplagt hold af praktikanter gik til hende. Vi kvitterede dog også med en stor klapsalve for at være utrolig ærlig og åben om avisens grundholdninger.

Mikkel Thuesen, der står foran redaktionen, fik en souvenir med hjem fra det konservative dagblad

Mariann Öry til højre i et svedigt redaktionslokale   Avisen på bordene. Der var generelt få billeder

Afrunding på lokal bar

En lang dag med et enestående indblik i den ungarske pressevirkelighed blev afsluttet med en kold drink på en lokal bar sammen med Lasse Skytt. Om aftenen var alle praktikanterne ude at spise sammen på en nærliggende restaurant.

Lørdag – fri leg

Dagen efter var mere opdelt, hvor der blev dyrket seværdigheder af forskellige art i mindre grupper. Nogle tog på museum, andre på en sejltur op ad Donaufloden, en tur i de lokale termalbade eller et besøg hos det enormt elegante parlament, som er bygget i nygotisk stilart.

TAK FOR STØTTEN TIL KREDS 1!